

ACC. N.R. M. 9360: 138-188.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ellida Ohlsson
Härad: Vemmenhöj Adress: Lvenstorp nr. 5, Skurup
Socken: Gärdslov Berättat av: Ola Persson m. fl.
Uppteckningsår: 1943. Född år 1855 i Gärdslov

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fortsättn. om

Livet bland allmogem på 1800-talet

(Tillvägg M. 12941:1.)

Ortsnamnen

På vägen i Gårdsby som i andra platser med
kuperad terräng förkom för massor av namn
i backen, dalen, skogspartier, vägar, bäckar,
trängre passager, gränser i hus m. m. Så minde
Per Hans som Ole Persson (f. 1855) som lämnat de
flesta av dessa uppgifter under sin livstid, kan
dock 1939, en hel del som nu är förglömmt. När
från man fått dessa benämningar kunde han g
di säga förknippade med namnens uppkomst
i de flesta fallen var förglömnda. En del kan man
dock sluta sig till är själva namnet. En del kan
man är av intresse då det hör ihop med orten i
folket i yngre tid vill jag återge vad jag hört
med de kommentarer jag fått. En del namn ha
alldeles säkert kommit till av en tillfällighet och
ha folkminnen gjort rätta, en del ha kommit
ha gitt upphov till ett namn som fortlevat i generationer

fy sidan har folket varit, namnet har varit som man
si smärningarna, som först efter flera generationer har
upphört grunda bort i en ära de flesta namnen
som grunda.

Mollarna österut vid ön som en alla äro en bakh
i hult borta från en gång namn efter barnen på
Lungårderna, Lare molle efter Laura, Kristians-
Konsads molle efter söner. Kåstbygård kallades in
i senare tid för Ny-går, då den varit ny en gång
Kåstby hemmen kallades en brik en vägen mitt
för Kåstbyholmns lungård. Ett stene hus en äldre
typ vid "stötet" kallades för "Tre Hornen". En backe
eller höjd öster ut i Kåstbygård kallades för
"Lingjöbjer", sanken nedanför "Lingjöban". Dessa
platser öster ut i den östgräns delar av öden
äro ju inte precis säkra men sedan man passerat
byn kommer man till en back "Gidda-bäckjer" som
gett namn åt både buset i backen i bron intill.

140
En bit hänfrån var "Välsboken" där en gärd "Gärds lund"
enligt sägen en gång hade ha legat, därav hade man
när berättade sig, märken sin vallar säges ha funnits
där. Något längre upp ligger Tegelmossen o' långt
från det forna tegelbruket o' vid Tärnvi kallades en
plats i vägen för "Gångjed", vilket berättade
sig en träng passage. Så än man framme vid
"Gång", "Härr", Molken-boen (vilket namn säkert
haft sitt ursprung i gammal tid då rodnas utskott
utgjordes av betesmarker, men ingen vet något) samt
"Stenbeckj" o' "Ejismar" (Eismaden) kända namn med
numera i sig märkligt uttal o' stanning. Längst upp
reser sig "Örnabullen" som nog än den högsta av fjärr-
backarna. Om den ha funnits en sägen o' en rest av
den levde born o' berättades av Ola Persson så:
"De va en jätte som bar för i sin karske o' när
han kom did där nu Örnabullen o' sprack han-
sken (den ryggen på den) o' spren han ut o' de ble
Örnabullen."

Om detta fragment av en sägen här ihop med några
sägen om Skånes äsar, så det varit tillfingret som fört
fram här i de övriga fragmenten och de större äsarna
när några jätte gått fram i riktning sydöst-nordväst
eller det varit en helt oerbettad sägen vet ingen.
J. håller om jätten togit jorden på några viss plats
så att en röt uppstått, t. ex. Kastyholms röt i tiden
eller sjöarna i väster i nordväst i så många här
under en sådan vandring, det har gått förbiat under
tidernas lopp.

Där uppe i skogen i den gamla så namnen Tätt.
Sprängjäliden, Höjkräghallen i Kräghallen i
- mossen, Raonabacken, Snickjörabacken i Skivare-
backen, Gickelmen i Skalk-mossen, Svältegrätkla i
Trisma(-d). Yderännan hette en bäck som fram
härifrån mot Skurups och dess gräns där fram och
Längebäck som även gått namn åt ett ställe något
som ofta var fallet. En vacker plats vid vägen här

uppe kallades för Sommarled Grävins-backen,
Gjort Holmen i Källabacken väster ut är namn som
därin ligger hem. Kilnäs ligger i den Uppslagen,
Kälén, Lerskär, Yrskär, Storkärran,
Middelsbanken är gamla som bryggnads namn
likaså Trebottensten en plats som har namn efter
en sten som utvisat gränser mellan Gårds för
Böringe i Gårby sockna eller var den kanske
Kästholms, Böringe & Skargård (under Gårdsby)
ägar (osäkert vilket de) står ute i den skogiga
terrängen fanns också Birkjens mossen (Birkj = björk)
Kallabacken (den torra lilla Tjo i den, Långeljen,
Mullskolla backen, Juvängen, Glassjön, Glass-
krågen, Barna Gungen, Bydes Fuc-backen, Golla-
krågen, Gamlejö, Tockabacken, Tornbjör, Glass-
backen (-skolan). Kirolinga (hymning) björk (-backen) var
ett egendomligt växer träd som skulle visas för präst-
lingen, ett annat var Pannaljen som är gammalt namn.

ät platsen där den stod.

Med detta kan man gjort en rundtur genom i nämnda
framme vid meddelarens födelseplats - Sillisjö -
röckan "i förhållna väster i söderut. Väster i all-
jämt i skogig terräng hade man Loostru, Bliss-
mossen i Bedel (det gemensamma betet), Damm-
holmen, Stolas grännen (= groven), Brännen, Vinstaffens-
backe, Långbacken, Gavel (- bet) Ljungo-backen,
Piparehäkorna, Vårjovan, Paradiset, Mulla bäck,
Skallebacke, Sillennidda, Bomhuset (vid grän-
sen till Grönby) Håselholmarna, Hindriskj - titto
krög, alla dessa platser väster ut i backig i skogig
terräng. Där skogsbackarna omväxade med odlade
fält, "röckannas" i allarparkas jorden hade man
Låvbacken i backen (namnen med havre i ha-
intet inbreds sammanhang utan de här nämnda
tre platser äro långt åtskilda), Horgbjers-en-
nindre Horgbacke med Horgbjers prägen-åken

intill En annan vattendröme om Björbacken. Petron
i vigen nedan för lilla Björled, led eller gränd som
en gång ha funnits där. Så hade man här Mel-Sjuna-
vik (-mod) ö Bocka-hallen.

Längst i söder mot Örnars Jams gårdarna
Glästed i Bräns änn (numera Bränsö änn) Det kan
ju vara visst en namnet ursprungligen haft med
brunn att göra då den gamla folksliga benämning
en Bränsö änn ju betyder: Talspråk av ortens dialekt
ö Bräns betyder eldbrand en ~~bräns~~ eller ett träskel
på ännen, men det är väl ändå för christligt att
att tro att folksmorna gått så långt att ett sådant
namn uppkommit där för att det ej långt därifrån
ligger en gård som kallades för Glästed o detta namn
enligt de gamla folkspråk skulle betyda Glädetet.
Det senare namnet är numera bortglömt för denna
gård ö andra gårdar som förut hetat Glästed här
i orten har i senare tid döps om då man ej velat

145
Nu det blev.

Så var det vängarna i Lillerjö gård, de hade
alla namn. Där var Långager (-åker), Skolebacka-
vängen med Skolebacken, Fetusa-vängen, Lottakille-
vängen, Åspartorpa-vängen, Stigjävängen, Storku-
ängjen & Stensängjen (flera platser med stork i nam-
net alltså på denna plats) Sist vill jag nämna Tjip-
pelstens-vängen med namnet efter Tjippelstenen
ett stort stenblock som ligger liksom dittvist. Den
skall enligt sägen varit diskommen genom ett jätte-
kast. "En jätteflida tog den i sin härfleta, andra
söga i sitt "flettblän" men sin segesman red i flutan
& kastade den efter en riddare som red väster på i
de var då så nära att hon rammat att man annu
kunde märken efter kastarna (-borarna?). Istället
där människorna tryckts in. De ha försökt spränga den
men de söges att icke biten på den i för vill
ingen göra något vid den då blev det väst för honom
själs."

146
Beträffande namn å vägar ångar i gravar å
gårdarna ha de för varit vanliga även här i
Lomstorp men nu äro de i allmänhet bortglömda
ö endast en i umman ar de gamla som gåt bort
under de senaste årtionderna har haft dom i
minnet. Så minnes dessa gamla namnen Gårn
vå (en rumpig häla) Kille-brögen, Kalle-brämed,
Kläge-brämed, Ingjussa-backen, Klockarbräkan
ö Skeggjan. Det hade var namn på en välg ö åter-
kommit på åtminstone två stilda platser.

Uti ofrämstad träffade jag på en vittorisk kvinna
i Lindby (som Prahl) som hade namn på alla lötter,
gravar, ångar ö vägar å "amulet" i Lindby.

De voro: Svinn-plassen, Gårn-plassen (där inga gård
legat åtminstone på 1800. Taluget där gård som fram nu på
ca 20 år sedan var en av de äldsta i orten) så var där Kolpen
Dongjens häns-stickjed, Skeggjan (där andra med detta namn)
Fennickjes-tänt, Kilo Hans-tänt Lammahäns-stickjed

147
Vickelnein, Nödager (Nödagera - stichid i Nödagera-
baden, Hildingja - graven, Smörkollen (en grav)
Tussa - graven, eklemängjen i skadorna - kollen
Om bort och ar dessa namn har säkert en gång
 varit något att säga de och uppstå har funnits
 till dem alla, men nu var de glömda alla, intet
 enda namn hade ar minnen i jädra namnen
 var och i vare att kallas bort. Mycket som säkert
 varit ar stort värde för forskningen har den gått mist
 om de ingen längre vet vad som döljer sig bak
 alla dessa namn som folkut jädra givet platser
 det är ett helt stycke folkhultne som gått förlorat.
 En del kan man ju klara sig till den i grändomlig-
 heter: Tenängen, persennanar o.d. gått upp, men
 vad som ligger bakom t.ex. Skaggjen, Halpen,
 Nödager, Hildingja graven i skadorna kollen det
 förblir förbragt.

De sociala förhållandena och utkomstmöjligheterna
Bland folket i godset Tycho vid här utsedd tid inte
ha funnits den inbördes långskilnad som vänn-
tedskade den självägande bondeblassen. Alla voro
ja berörda av heriskapet som ägde jorden, den som
här av användaren av Suesjö gård under vilken de
skulle göra hovet. Det Tycho ej som penningar i
lösegunden haft den förmåga att skapa den klass-
skilnad som ägandesättet till jorden gjorde, såsom
i andra platser kunde storleken av rummen och de
utlånade pengarna ge upphov till draghet, men
det var nog först efter hovsättets uppkomst rike-
dom samlat. Vår ville ja helst de förtäro som hade
de bästa i största ställen att deras barn gifte sig med
likställda men det var långt ifrån någon regel utan
det var mycket vanligt att bondes barn gifte sig med
borgarbarn utan att det innebar något vidare på
de äldre eller yngre, de unga från olika läger m-

149
gicks i deltag i smardes nöjen i den som lärde sig för
god kunde bli till ettligt jämväl bland sina jäm-
likar. Undantagsvis kunde det dock förekomma att
någon bland en synnerligen som gift sig rikst i hode
pengar utlåtade sig både igen en synnerligen som även den
hade det bra stället men gift sig med en cheng, men
dessa skrattade hinner jämlikar till det kunde sig
hemma i dessa besträvan utan kom utifrån.

Vid kyrkan i skola i hem ungdoms man utan att tänka
på några skillnad i när de unga ville sig ut i värl-
den var det lika för både föräldrar i hemmans barn.
Jag har vetat jämlikar detta därför att det märks
en förtäring skillnad i dessa gamlas skildring
av sin skola i ungdomstid i de förtäring skildrade
förhållandena i skolor i andra fria platser där
klass skillnaden vilade uttryckt redan för barnen
i skolan i redan livet ut.

I Gårds lön var det stävar barn som intåg de förtä-

gav en plats på rangskolan sedan på bandmen, de
utgjorde en klass för sig.

Pet Larsson var enda barn i sin kants bandsmåttid
vet jag intet särskilt. Han var född år 1818 i dag 1820.
Helge Nilsson som hade varit gift en gång förr
i han hade därför två barn. Han föddes år
1825 i dag 1818 93 år gammal i det till en del
på hans berättelser denna utbildning är byggd.
Under hans bandmen hade man omgångar skola
där skola hölls i gårdarnas stugor, antalet dagar
berodde på gårdens storlek; där fick barnen läsa.
Läs för några brukt- skollärare skyldigheten
att berätta skolan tycks ha iakttagits bättre
här än i den fria bygden, det kan jämföras som om
man att läsa sig efter andra inrättat även i detta
hänseende, man var att läsa sig efter andra i lyda
rden, annars följde dessa mäns skolgång för folk-
skolans dagens skapthäradade dock var det nog

under pojarna som gingo i skola då. Helge skrev
lärde sig läsa, men han lärde aldrig att som han
gjorde sedan; "läsa efter stämme" d.v.s. iakttä utifrån
tecknen. Att skriva med blyck lärde han sig
gjorde vidare så pass att han kunde skriva sitt namn
i stället för det då vanliga bomärket. Han hade inte
tillgång till någon skrivmaterial utan blandade
ihop sot & vatten & bröde sig på med gäspenna.
Det var besvärligt men med tåla und gick det
och han & var stolt över & glad åt resultatet.
Längre fram i tiden, på 1850-talet infördes på här
fast skola alltså med en f.d. konstål - konstål
som lärare & för denne gick Per Larso Helge skola
Och i Skarna i skola. De var födda år 1855-1854
konstål skolan samtidigt & konfirmerades också
(gift sig 1881 & dog 1889 & 1941). Denne lärare som visst
bräjat på ungdomsskolans tid, måste att på gång
under sin lärartid in till seminariet för att på den

152
utbildning som absolut förhades. Den ena gången
var under Olof i Hannas sista skoltid i den "uk-
tige" lära som då vikarierade sade de att de
fått lära mycket betänke av som under hela sin
föräntande skoltid då man ideligen fuggade
om det samma i huvudsak att som inrymdes i "Hem-
skolan" bibel o katekes. Den nya lära som med nya
specialiserade läroböcker, nya ämnen o metoder.
De äldre barnens uppgift redan de grundligt lärt in
vad lära som hade att lära bort hade förut varit att
hjälpa de mindre, den nye hade i stället väldigt
mycket att lära dem som de förut g. haft någon a-
ning om, i det som man säga att grunden som lagts
in god i de vore väl nogga att ta mest vad som
gavs dem, de satte vände därpå i glömla aldrig
vare sig lära eller vad de lände under den för-
ta tid som var där. Skolbarnen skötte där regel-
bundet sin skolgång från rätt 6-te till rätt 15-de.

154
på 1860-talet fanns dessa lammiga statuar bara
för en smärre eller flott-gås då o då och de kunde
komma åt något vackert o för barn i träväst vid går-
den. Tyg det med till skolan o byttes bort mot att
det var för dessa statuar viktigare än grammatik
o så fick tydligen barnet vara med bland andra
gäster o husmansbarn en stund. Det såg man dock
ej gärna i hemmet utan varnade sina små därför
att dessa då kunde komma hem med lösa, de
blev då uppstod delse i hemmet o förbud mot
mugängst. Dock fanns det undantag, det fanns
statuar som kunde lämnas för vanligt folk o
man kunde säga att det var en möjlighet o ej
statuering i samhället som vållade skilnaden
i anseende.

Läseren var av den vanliga typen från denna
tid, för minsta försedse tyg var tin bäppen, kan
hade inte för inte varit knäkt o med bäppen styras.

155
han sina disciplin. Så kände T. en gång mot
statet en hans karaktär att när han slagit en
flicka både till och från för någon begäret, att ja-
den tog barnet med sig till prästen, sedermera
pastor Holmström i Espö, och där som just då
stod i begrepp att flytta, och när han sig hörde
"Den boken", hade jag skolat stanna skulle han
 varit värd. Denne lärare måste stuta ett par år för
pensions ålders i statet år 1860-talet då förordningarna
blevo skärpta. Då lär sig läraren mest i naturen
dels från gärdens bostad, och m. m. Av bröden i Torpare
skänk han såd i Torp. Torpare med sina 8 till 10 sken
lämnade de skäppa i sig i en skäppa barn samt åtta
högare för skötsel av om de hade barn, skötslen
eller ej, men de som hade barn i skolan lämnade i
regel gott mått av allt för att stå långt. Skolemästarens
hustru hade också så att hon kunde hålla elden brin-
nande i den öppna eldstaden alltid som var som vint.

ACC. NR M. 9360:156.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vettn detta hade så läraren be-fiden som renare ansetts
med kontant lön. Under denne lärars tid började
skolans skat efter jul i pågick till den 1ste ^{maj} ~~juni~~
Under maj månad om lön. Den 1ste juni började
skolan på nytt i pågick till jul med undantag
för rastmånaden då det var fritt. Dagen började
kl 7 1/2 8 i man till på till middag kl. 12 med endast
en rast på en halv timme. För "lillmiddag" kl. 1 började
man igen i skola på till kl. 4 på vintern i till 6 på
sommaren. De mindre barnes finge hjälps av de större.
Skolämnen var kristendom, rätt-ö beskriifning,
räkning (här var inte läraren kompetent till mera
än "de fyra species"), naturlära (Beulins) geografi
o historis (Högenmans) De renare ämnena i böckerna
redan fördragarna skapats så att inte "Hansholans"
hvar räddade till. De första skrivningarna gjordes i
"sän bank" med en penne.

Vid skolgångens slut utdelades betyg som visades

Obo!

157
En måsten vid inskrifningen i nattvards skolan.
Det var en lång tid, skolan i grundligt lände de
barn som kunde läsa riktigt små stycken i beträffan-
de läsning skrivning, stavning i enklare räkning
måtte man säga att dessa elever som vuxna
gott stodo sig i jämförelse med den yngre gene-
rationen som gott i skola för fullt seminarieutbilda-
de lärare. De blevo också grundligt förberedda att
ansvara det ytterligare betande som den förut näm-
nde tillfällige läraren hade att meddela, de hade ju
ideligen mått gå igenom det samma omigen, men
också fått det intrycket för livet. Mindre intelligen-
ta elever släpptes ej ur skolan eller blevo de påsatta
hos måsten. Kunde så komma att gå i skola till de var
vuxna, när föräldrarna inte hade råd att tröda mellan.
När man kom till måsten för första gång skulle man ta
gå i hand i håla, det var med högsta grad av respekt
man trödde inför honom. Till påsk bänkade läs barnen

178
förens prästen ägg. Tuskenningen vid fyllda fäntan
är, för ansögs man ej någon att arge sina lifter i
i tilltröde till nationen. Särningen brjode på hö-
ten i jägick till midrommar. Skogen klass. Skilnad
förekom ej heller här bland barnen så som bland de
gjätsägande bruderna, ett duktigt tjugelam åtnjöt
dammens anseende som ett av brudernas, endast ständ-
personerna hölls för mer än de andra i det valensdes
även tjänstemän och störe anordnarens anseende i
godhet.

Att vara så pass idiot att man ej kunde bli kon-
firmerad ansögs som tidigare av stände, då var man
ej människas mer än till lifter. Den som ej var konfir-
merad blev ej heller gift; fanns det några möjlighet
blev därför den ofärdige "pantän".

Efter konfirmationen gick ungdomen tilltröde^{en} i steg-
dighet att bevisa konfirmeringen, och då gällde det att läsa
på så att man inte glömde utom blott kunde sina stycken.

Som ett exempel på hur grundligt prästen då kände
till och satte sig in i sina församlingens medlemmars för-
hållande kom anfråga att den här nämnde Klamma
förlät skolan tidigt och gick ut sina klasser med bra
betyg och ville gå och läsa i sällskap med sin bästa vän
men fyllde inte sin förväntade önskan och blev därför yngre
än de andra. När hon visade fram sitt betyg och bad att
få följa med klassen sade prästen att hon var bra nog
och som han visste att hon inte skulle bli tjäna utan
stanna i hemmet kunde hon gärna gå i skolan och
är till och uppått hennes far på att hon skulle
gå för att hon kommit då betyget var gott. När "far" hö-
rde det kom det honom till sinns att hon måste tröttna på
skolan ännu och är i gilla sällskap med dem som var
födla och är yngre, man rådde gifte sig med någon
utan för den uppvädda äldern. För prästen i patronen
hade man stor respekt så väl som för ståndssam-
hället och någon egen vilja visade man sig gott.

dem, man bidrade i bar och sjuk i för prästen bar man
"man säger armer" när man om förvägen att när han
han var en mynnig person även om han visade sig
gemom i nedlig (vänlig i nedlåtande) och "maka me
hem som härt", motsatte jagas inom prästerkapet
på den tiden som kanske ingen annan stans, och det
visste man var en förmåga, att de höll på sin värdig-
het var en naturlig sak

Någon riktig keltare jagas inte; Gårds lön utan
präster till keltare lönar i vassa för ryssar. Man
ligger så i sin tur en man att fullgöra de ryssar som
ilåg keltare i förjüngare. Denne senare var en
outbildad man med kraftig rängrost, han hade inte
någon aning om vatten utan i jöng för vid gudstjänsten
na efter gäst som det för honom in, kunde melodierna
det han som härt, var i en jöng på rätt sätt, så det blev
en underlig församlingssång, men dock räng, då man
ändå jöng med tillhåll förjüngaren "junga för

libet" vid begravnin g d. o. s. mörta vid grändarna ö gä
före i rymga m psalm. Man sågte di rätta Tempet ö psal
mens längd öften anständer från gränden till graven jord
fästning i kyrkan förhorn ja g di uten först vid 1890.
talits ingång. Genom att g i mycket sågte kunde man
för länga sängen för den som gick före.

Den person som fullgjorde blodanslysningar för rättade
och så vaccination, koppade i ädelat folk. Till idelut
ring hade man varit förtroende i det som mycket var.
ligt att skilja skiljdes på dåligt eller för mycket blod
i många personer kunde "vacka loss eller di" när de
tid på året kom då de kunde bli idelatna eller
koppade "de ringde", förän de blivit befriade från
det dåliga eller för mycket blodet, "di blev man som
en annan människa."

Omkring år 1870, kanske var det just detta år, blev den
så anställd en riktig blodsare. Denne var nog ö energisk
i sätte i gång med att kija kyrkas sänger ö även sänger

lihet "vid begravnig d. o. s. v. vid grändarna ö gä
före i fjunga en psalm. Man såtte då rätta lampor i psal-
mens längd efter anständer från gränden till graven, jöde-
fästning i kyrkan förkoren ja g. då utan först vid 1890.
talens ingång. Genom att g. mycket såtte kunde man
för länga sängen för den som gick före.

Den person som följde de kyrkans ryssar för lättnad
och vaccination, koppel i ädelhet folk. Till idelhet-
ning hade man varit förtärande i det som mycket var.
ligt att skälska skyldes på dåligt eller för mycket blod
i många personer kunde "varken leve eller dö" när de
tid på allt som då de kunde bli idelhetna eller
koppel "de ringde", för när de blivit befriade från
det dåliga eller för mycket blodet, "då blev man som
en annan människa."

Omkring år 1870, kanske var det just detta år, blev det
så anställt en riktig kyrkman. Denne var nog i energiskt
i satta i gång med att höja kyrkans sänger i även sänger

162
i öfrigt, han flyttade dock snart åter därifrån. Fastän
det går något år in på 1840-talet måste jag dock i
dessa sammanhang nämna något om detta försök att
lära sängen bland folket. Denne klockare Nilsson
samlade de unga, konfirmander i äldre ungdom
till sängörningar, både en- och flestämning. Bland
dessa unga fann både Gårds förs och Örnaryds församlingar
en äro. Helge d'els Hanna och de ar hennes jämninga
som hade sängfört. De lärde den gick till Hovins försam
i Örnaryd där det fanns en hammarorgel i där örade
man psalmer i julsånger samt även förtuländska
och andra sånger och så yng man Gloriamus i andra
julsånger i kyrkan och psalmsången kom att låta på ett
helt annat sätt när klockare i en liten församling, det för faller
som det varit något av en sensation detta, det blev en
uppsynning, såväl yngre sången som beaktande i
den tiden stod alltid som ett gäst ungdomsminne för
Hanna under hela hennes långa liv, och när minnet

ACC. N.R. M. 9360:163.

163
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i smärning om brödet viske. Istället för
kaffe & andra i sin nya ildens lukt kunde hon
med blottat uttryck att Ta på en Trä spjunga dessa
sänger som hon lärt på sängfröningarna (man kallade
det verkligen så redan då) för 40 år tillbaka i hemmet
hon blev 86 år gammal. Det var märkligt att hon
dessa gamla spjunga, skolorna glänsade igenom, i så
att hon kunde tala om stämman, hon de delats upp
i hon de spjunga samman. Det var lilllöst en gemis-
ar en ny tid mitt i en gammal, en lustig uppryk-
ning, skarpt skild från allt annat vanligt,
som varm gavelang, hon en ungdom som var sm-
gen för den nya tid som höll på att bryta in men
som tillhållt tillbaka av den Träng som lög
över allt. Så var det också de dessa gamla talade
om den förut nämnda nya läran, ungdomen var
när att Ta enast det som en ny tidsperiod
gjorde med sig, hanterade mer än i den där den nya

kommit så många om dämpa att man g' det knut
nervens tryck på länge

I kyrkan i den natten gick man litigt, det var
red i tända till de stövelseriga som gingo fram
i orten under 1890 förmerktes även här i tända stilla
religiositet i religiöst vanvett förkom i riddaren
för domens dag, som av somliga präster målades ut
för åkarna under timslånga predikningar som
man gick hela mils väg för att tända, desto t. o. en
folk till själsmunds försök, en kvinna t. o. sökte
dränka sig i en mossen men kunde inte sjunka
då hon förblev flytande på tagelstubbarna (en med
tagel stöppad under kjol) hon riddade. En hennedag
i tänden var en av de sånger som mycket sjöngs
av folket just då. I allmänhet förefaller det som om
själslivet just vid den tiden var utbrett för särskilt
stora påfrestningar, det var liksom en trytningstid
medan gummalt i myt. Desparation, bröllorens

religiösa stämningar av helt olika riktning även i
isän, ofukt öfverhet ledde i flera fall till vansinne
i själs mordslöshet. Därefter kom en expansionstän-
kan hos ungdomen som drev dem ut till städerna eller
till mera oroliga orter, men därmed komme jag
äta in i det nya tids skudet.

När någon död skulle begravas bars kistan från or-
ghuset till kyrkogården. Det var lång väg från dess
kamrar och sochnen i alla grannar turade om att följa
och bar den dödes kista på sochenens barbar. Dödens
stänger vilade på bararnas utlar i de som skulle
vaka gingo vid vidorna. När man skulle skifta
steg dessa in under i de andra ut, man fick ej
stanna med ett stilt, det bidrade intet godt, jag
kan ej med visslet säga det, men någon skulle
vaka de snart komma efter som den dode väntade
på. Ej heller fick man ligga med ett lik eller vända
motvika. Det ansågs som en heders bevisning mot

den døde at man bar hustru i æren at li vna med
i bane i lærerne hadde god plassering, tillike med
slaktningene, vid begavning middegen, de som
kunde ansees. Så den døde nærmest jings bane mæ
most umvædet at kene en did til byskan med
kast i vgs skulle på den tiden nog ansettes for
en vna as i kom i i påge. I regel dog de gamle
på i de gamle stælle, den de, når de lærerne i ordbr
ket i komme på undantag, sålt sine overflidige inre
taier i auktionen i endast bekvæmt det uordomelige.
Undantaget njøti de hos det en barner som over
tog lastbruket, i regel var det næmlige et barn
som eftertrædte i dem. Men det i undantagsfale
var en oskyld som tog most stælle i ngide om de
undantaget i den nye brubrens skyld og betaf
Undantagskontrakt i auktionen i et hok biffraoi
as skrift.

For åter gå efter denne utskrivning till begavning.

älskade sin hustru äroa cupidos att om den dode skulle
ha slutat sina dagar i annan plats fördes han näst
till det gamla hemmet för att stå lik eller tog man åt
minstone en omväg med liket för att fördes hans
gamla kyrkväg till kyrkan o hans gamla gramma
ansågs stå honom närmare än de nyare.

Efter jödelästningen besor begravningens gästerna tråk-
terade i ingebursci, där det var kött med rost o ritt
så mycket som förmodade o där gästerna äro för ar-
fäders jätt både vitt o svart till liss. Vid måltiden efter
akten serverades stadsfisk (saltlång eller lutfisk) o gröt
i oaktare jak annars kött (pepparots) i suppa o gröt, men
bruna bryn med kött o stekt fisk (saltet eller rökt)
kunde också förkomma, efteråt de haken som gästerna
efter sin formiga port dit, något stekt kött eller färdig
gj. på i äldre tid traktades skulle det i på vitbryn
spasades gj. Håbarna äro huren samt över god
gräddade goda i formahaken.

ACC. N:R M. 9360: 168

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ständens personer som en ledens beröring gä med
till given när det en särskilt bögen den attad person
som det mer de lilla lilla på vändigheten ögar sig i
regel gä i lag med de mindre.

Det har inga uppgifter om ombordade för begravnin-
g år 1870 men ville meddela en sakel sådana från 1880-
tal till mitt de för hans lusten sig. Det är endast en
mycket enkel anteckning ö ser ut så här:

Brännvin 5 kannor, Rön 3 kannor 10 50, Fisk 4, 50

Klädsel 9 kr, Kista 15 kr, Ljus 25 öre

Caffe, socker, småraker, ost, Vett, mest i klock 16 kr

Det är ju endast en enkel lista men man kan ju se vad
något varit spelade, den tidens begravnin-
gar, den var
saker till mindre något förtal i tidiga.

Till de lilla ständens rida lilla det: Vi ständs per-
soner, "de andra", det är betydande nog ö om någon av
de mindre riktiga anta de lilla personer lilla det: De är ganska
det, lilla hus lilla den: Det är lilla bröder i vatten, lilla de
före lilla har ö skälte. Kan skulle lilla sig till sin egen sedes.

Blöddräpsten.

skett i blöddräg tillverkades ju i hemmet och eget lin
och egen ull under sin arbetstid, dock har en viss
möjlighet för brytning i sina kläder sparas sedan så ti-
digt som 1852 eller 53. Det är dessutom gifte Helge skis-
sen i den finna lede under hela sin ungdomstid. Hjä-
nat hos föräldrarna för att gå vid gården i hos skidorna
och man har först och främst kan sätta på en fin bryt-
tys kostym när man vet att man kunde offra mer än
ett år för att skapa sig "broggemanskläder" i blödd.
vilket ju var mycket för mer än det vanliga vanligt.
i enbart kläder och iika i fina tillfällen. Dessa kostym
ströcker byxor med bred smock, i den smala länken
som senare blev bruklig, väst i tjuga med silversmy-
gar rydd av utens skräddare, med fina stickning-
gärda för hand, särskilt vid handleden i ärmarna
där de gå i lågar, är ännu i sin ågar. Det var en lång
stolt och stöttig budgivning som en gång var denna dräkt

i han kände sig något för mer än sina jämlikar,
Tänkligen såhelt gick borden bredvid honom i lum-
vöd klänning.

Häradsdräkten kom här ganska sent in borta, redan
vid 1850-talet slut förhållanden den endast undantagsvis
i lön då endast en mycket gamla kvinnor. Litet
sålde man i regel då man ansåg sig ha bättre an-
vändning för de styras man fick för det, för det varh-
liga värdet fick man aldrig i ofta var det endast nå-
got rimligt i kläddrag judarna lammade i utbytte.
Den manliga dräkten hörde sig, efter vad jag tyckt
mig iaktta, längre i många män bytte ojäms-
ut tröjor mot rocken i de tröjor man hade i lagor
stet man i regel ut i kläder hade man mycket
en men dåligt med ytterplagg. Det var vanligtare
för kvinnorna att byta ut överliven mot en kofta
eller sydd tröja, det var ju den största skillnaden
för deras del i sin kläden mot kläder.

171
För att ge en något bestämdare uppfattning av
förhållandena. Känd dessa Tryck under tiden för
år 1870 vill jag återge den göra utdrag av några
incentive-förteckningar som äro i min egen bebygg.
Teckningar i auktionens verktyg. Genom dem kan
man få en ganska klar uppfattning om vad de
kunde att vara sig med i den deras ekonomiska
ställning.

En egendom ligger i den man för att samla
sig bläck, men jag vet med visshet att dessa gam-
la rätte en äro i ö ansåg det ytterst viktigt att de
skulle vara mycket i blöddrag att sätta auktion på
efter deras död i de glödde sig att varit jebagg eller
var linnröcker som lades under med takke dämpa,
att var ett litet vändning i man samlade inte för
att göra de myter deras utan för att de skulle vara
mycket att "länga för bärren" (= sälja på auktion).

Auktion skulle kallas i de gamla period under sin

ACC. N:R M. 9360:172.

112
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

listad glädje sig åt hur man skulle förvära sig över
mängden saker i Turlo om dem, samt som visa något
av vad man lagt under med tankar på auktionens
funktion villes också både när en ar makarna om det
när man öfvelit stället i när den siste ar makarna
var det, även en endast en arvtogare fanns, allt
skulle visas på auktion i där kunde arvtogaren säga
in vad han ville ha, det hade ju ändå varit ute, de-
där när en annan åsikt om en intåg kunde han den
som redan några rög att man handlat så i lätit
ägsdelarna gå "i vilje" (främmande).

Det är denna egendomliga inställning hos allmän-
heten vid denna tid som gör att gamla personers
var angelägna om att skaffa sig saker som got kom-
mat arbara samt mängden av klöden linne i
sängklöden som fimer uppstige i auktionens proto-
koll i brupp och många från denna tid en lång
li-stapp i en långvarig auktion med många besökare o-
många arpar var något som de gamla ströfde efter i önske.

Det är Helge Nilsson sedan Nils Jönssons bo som
ligger till grund för de utdrag jag här gör.

1. Förtäbning över den del av Nils Jönssons bo som
den Helge Nilsson år 1852 el 1853 övertog i sam-
band med övertagande av troget ö Nils Jönss i hans
hustrus flyttande på undantag hos samma ren.

2. Auktionsprotokoll från auktionen hos Nils Jönsson
år 1860 då hans hustru valdits.

3. Sam protokollet från boets värdering vid Nils Jönss
frånfalle g. Här att finna kan jag uppgift ett lik-
nande från Per Lars / ar Lars Perssons frånfalle år
1855, då jag sett det förra i o. att skilnaden är o-
väsentlig, då största skillnaden varit en att efter Nils-
Jönsson fanns med taget en Tälz-bänk.

4. Några utdrag ur ett arrendekontrakt från år 1878
alltså från första tiden bevisat utbyttas mot kom-
munter, där finns ännu kvar en viss rest av skyldighe-
ten att göra hörsor, dock då mot ersättning i värsta
kontrakt är denna punkt bortfallen.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Eccida Nilsson*
 Härad: *Vimmerby* Adress: *Lumfrys 5- Skurup*
 Socken: *Gärdslov* Berättat av: *Mr Persson m. fl.*
 Uppteckningsår: *1943* Född år *1855* i *Gärdslov*

4. *Stadsgård* in arrende kontrakt för tryckare under stads byskottet
 år 1822 till 1848. Ett par år efter hovens till uppteckning
 de vid tillståndet det denna arrendator var hovens byskottet.
1. *Stadsgård* arrendatör var för de 12. 14 till 180 Rd Rent (som
 följande Gård revideras 220 Rd) utsläppte i tre terminer.
2. *Stadsgård* betalade helt av arrendatorn om arrendatörens beviljning.
3. *Brandförsäkring* för husen sköttes av ägaren, arrendatorn svarade
 för sina inventarier försäkrade, vid de följande i brandförsäkrade material
 vid tänd eldsvåda, ö. t. ansvar om eldsvåda uppstod genom
 hans vårdlöshet, ansvarade i under stads byskottet.
4. *Bruckandet* av jorden fick ske som arrendatorn fann för gott men
 minst $\frac{1}{3}$ skulle årligen brännas ö. $\frac{1}{4}$ så med gräs i blottet. *Bruck-*
främmande förbjöds, men nyodling fick fruktas efter anmä-
 lan ö. särskilt beviljande.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Eccida Phloren

Härad:

Hemmings

Adress:

Lundagård 5- Skåne

Socken:

Gärdslov

Berättat av:

Mr Jensen m. fl.

Uppteckningsår:

1943

Född år

1855

i

Gärdslov

4. Utredning om arrende kontrakt för torpare under Skåne byskola
år 1822 till 1848. Torpar är efter hoveniets upptäck-
te vid tillslutet det därre arrendator var hoveniet
1. Alliga arrendat var för de 12. 14 till 180 Rd Rent (don
förförde Gärdslov den 220 Rd) utsläppte i tre terminer
2. Hatten betalas helt av arrendatorn som ägnade till beviljning
3. Brandförsäkring för husen skötes av ägaren, arrendatorn måtte
ha sina inventarier försäkrade, vid de felsten i husen förskä material
vid timad eldsvåda, öls ansvar om eldsvåda uppstod genom
hans vårdlöshet, ansvar om eldsvåda. Brandförsäkring
4. Brändandet av jorden fick och som arrendatorn fann för gott men
minst 1/3 skulle alligen trädas ö 1/4 så med gräs i blocc. Brän-
främmande förbjöds, men nyodling fick fruktas efter arrendat-
or ö särskilt tillstånd

5. Ingen överlåtelse av något slag fick ske.

6. Om laga Tills- och arfskades rym.

7. Om vad anordnaren skulle lämna när han arfskades anordnat 3 spårer om minst 2 lass god kalm, i sitt färdigt och väl gjordad i tillredda jord utsädda $1\frac{1}{2}$ tunnar rög. 4 Tied skulle vara först väljda i 2 Tied besädda med klöver eller gräs med issh att arbetet utfördes på anordnarens behörighet. För gjorda förlättningar fick anordnaren ingen ersättning utan särskild överenskommitse träffades.

8. Om underhåll av vägar i dilsen. Bouppförringar

9. auktioner, arvsbifften m.m. skola ovillekorligen anmälas i d Gårdskontret. M. 9360 : 175

10. Vid påfrödan från Gårds kontret skjutsas anordnat Tills och från Väsbyholm eller annat ställe mot vanlig skjutsleja. Dagverken Tills skalkjakt utgöres med 50 öre per dag (rikte kronlevan av åcker i dagverken saknas i det följande kontraktet.)

11. Förbud mot jakt, först på långväende hundar samt maring Tills anordnaren att underhålla i Väsby Tills gård och stängsel

12. Förbud mot brännvins bränning.

13. Skyldig het för anordnaren att avlämna 2 Tied av jorden varit när påfrödan mot en ersättning alligen av 20 Rd om för

- varje tida under anbudstiden. för såd. gräsbete efter vändning
14. Förbud för anbudstron att intaga i skattskiva vanfejda person-
liga inrätt inhyseskyon den tönne husum at luffare.
15. Förbud mot att brädda kaln o göddel samt bränning därav
samt mot att sätta stoch inne på gårdplan.
16. Tillåtelse att taga upp trov till huskors samt till skola, fattig-
hus, soldatborg o barnmorska, men förbud för försäljning
den bräddskande av såd. trov.

17. Om besiktning M. 9360:176.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

18. Om förbehåll för ägaren att öra kontrakt.

19. Anbudstron lämna som frukt husum o underhåll åt
sin fader Jöns Torparen Nils Jönsson utan särskild ersättning

Och det följande kontraktet är den rista punkten tydligt
utformad, den heter det:

— Anbudstron förbindes att utan ersättning lämna husum
åt sin fader omkring Nils Jönsson, vilken det äro åligg
kontra att, så långt möjligt förmåga sacher, hederligt förse
med dagliga livsförnödenheter så att han ej må komma
i behov att därom anlita andra. —

Vard!

Senare ö när utmätande öfver sig att anse de där under
tago folk fanns kunde särskilda bestämmelser göras
angående undantaget. Så upptager en dylikt förbindelse
till förmån för Edgelge Nilsson, hans hustru, följande
förmåner:

M. 9360:177.

1. Ti bosträ i tröpet
2. Tre hl och 30 liter råg
3. Nödig jordlyma till sätande av 26 liter potatis
4. I kappland jord till sätande av trädgårdssaker
5. Nödiga krusor för hemskaffande av ved hvarskjuts
samt skjuts av latens m.m.
6. Dagligen $1\frac{1}{2}$ l orkummad och nymjölkad mjölk
Efter ena makens död bortfallen hälften av andra
punktens förbindelse

Ortallet så rent som 1891

Senare när undantago mämnen blev ensam o flyttade
öfhyllas naturaförmåner med 40 hl kontant.

Den som det ätlig dylikt undantag erlade lägre anse
angift en de som voro befräde från dylikt.

Landskap: Måne Upptecknat av: Eccida Ahlström
 Härad: Hemmehärad Adress: Lundstr. 5 Skungab.
 Socken: Gärdslov Berättat av: Olle Nilsson m. fl.
 Uppteckningsår: 1948 Född år 1855 i Gärdslov

I afscende På dett at jag under Tiohundra kapen af
 Trett ^{väst} mitt nu varande hns Tills var Son Helge Nilsson
 Så hafver ~~vi~~ under tiohundra Årtu maskan med som
 förnåft och mycket betänkande härmed ofvaktigt
 väst nu varande Lössen Bo Tills var Son Helge
 Nilsson efter nedan skändle värdering
 År nummer 219 Rd 26 Pk. betalades skat 15 Rd.
 och senare 220 daler.

Vänd!

Skriv endast på denna sida!

Rot. B. Sh.

2 st Glestär

133 16

2 st wagnar

50

2 st Rjälkar

4

1 är en kjeru med kamrad

2

1 Plog med knif (ann. tråplog med järnkär)

3

1 Glest - Piro (ann. kläpans källor trå)

2

1 Pantofflar

2 16

1 Skärskärta med kinn

2

1 Bannings brof (större trålar)

1

1 Hjul Bär

30

1 Spann med Gjarna Bär

40

2 st spjeller (ann. as trå)

16

2 st greber (grepar, as trå)

16

2 st sälla Baljer

12

1 Torv hjärn (mjö sticktrö)

12

1 " Hjarna stång

1

1 D. R. L. L. L.

2

M. 9360 1179

1 Par Bänge Selar och en Tim	2
2 st Tjäder med Lånkar	24
1 Fäa Koppel	24
1 st Sift	32
1 del bilbr	12 40
1 bjäre Bimfrel och en kanna	18
1 pävel (am. Fogleses)	32
1 Järna	8
1 Sängställe	1 24
2 st Strlar	24
1 gammal beist	32
1 Sjappa	24
1 Hrist	24
2 st Tinner	32
1 Säckes borg	18
1 hjärn gryta	2
2 st Bänkar	16

M. 9360: 180.

Summa 219 26

Var och för namnas inte. De ha verkligen varit på
annat håll. Tankar ha så den nya tanken för
något med sig: brett.

	Red. B.	Sh.
2 st kvestar	133	16
2 st wagnar	50	
2 st Rjälkar	4	
1 är en hjärna med kamrad	2	
1 Plog med knif (ann. tråplog med jernhörn)	3	
1 kvesta - Pösa (ann. släpans kvesta)	2	
1 Pantofflar	2	16
1 skärskärta med kniv		
1 Bannings brof (större träl)	1	
1 Hjäl Bär		32
1 Spinn med Hjäl Bär		40
2 st skäpder (ann. as trå)		16
2 st qeber (qepar, as trå)		16
2 st sila Bajer		12
1 Torv hjärna (hjt sticket)		12
1 " Hjäl stång	1	24
1 D. R. Solan.	2	

M. 9360 1179

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Eccila Ohlsson*
 Härad: *Hemmingsbys* Adress: *Humtrup 5 Skåne*
 Socken: *Gårdslöv* Berättat av: *Ed. Persson m. fl.*
 Uppteckningsår: *1943* Född år *1855* i *Gårdslöv*

2. Vårdag m. protokoll. Hållt vid auktionen hos Olof
 Yonsson när hustrun avlidit år 1880 de största
 delar av deras gemensamma b. såldes.

Vid det därefter följande auktionen utgjorde
 tillgångarna 182 kr 38 öre därunder inriktningens
 nummer 148, 14, Helge Ohlsson skyltig 33, 33 jämta i
 skulden upptagna till 33, 37, auktionen var 6%
 samt avvode åt Budvärden vid auk. (uppg. 200 kr)
 9,88 i skiftes avvode 2 kr, summa 47,25
 Tillgångar alltså 135,13 kr. Varo enhlunge
 fick på sin lott 90 kr.

Ät detta papper står värderna utsett: Ed. Persson
 och tre man vid skiftningen står upptaget 7 kr
 90 8 $\frac{2}{3}$, 15 1 $\frac{4}{9}$ och 5 $\frac{13}{24}$ på de olika b. terna.

Skriv endast på denna sida!

Vänd!

Arbetsinsatzen för byggnadsarbet

	Red. in	Red. in	Red. in
1 Skärfjät	25	1 krekulung (där)	12
2 par basar	18	1 brd	3 20
1 kockla 1 block	14	2 ljusstenar	65
1 valkflage (asvign)	14	1 sten	4
1 gammal	12	1 sack	80
1 saltkar	2	2 do	131
1 borg 1 kupa	30	1 Fäcke	28
1 turma	40	1 stardyna	9 -
1 spinnrock	2 02	1 do	2 28
1 sate	21	1 turvadyna	28
1 Fälgkark	2	1 median dyna	3 25
1 karypa (matt) m. m.	6	1 do	7 9
1 vultor	1 25	1 Fäcke	8 2
1 spann	8	Don aridra kornman	
1 kappia (matt)	16	gemy kläder	
1 soltyl (st kupa solen)	4		
2 skropps	4	1 pells (= kott kupa)	60
21 dräpshög	21	1 skjort (= kyle)	4 -
21 betsmar	66	1 do	7 50
21 vikt	4	1 do	2 4
21 vaska	22	1 do	38
1 baktrog	26	1 Fäga	54
1 do	26	1 do	1 60
1 sand	60	1 do	1 42

M. 9360 : 182

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

För att ge en föreställning om utvecklingen, det stegande
skärandet över land och vatten, samt som ett
stöd för vad jag sagt om de gamlas stavar för att
den skulle bli tydlig i blottig efter den vid de-
nas härjning ville jag göra ett utdrag av ett anti-
tionshistoriskt teckning i renare i 1885 de kunnat
i generationer efter vädret, det var den
männade Per Larsons kuster som de var antingen
efter. Men för ha i åtanke att det är småfolk
det här är jag om.

Vänd!

1 par kängor
 1 " Träskor
 1 spinnrock
 4 linnesäckar
 1 stubb
 8 kjolar
 11 tröjor
 1 liostycke
 3 par strumpor
 2 Täckor
 8 elyror
 5 lakar
 6 par kläder
 3 dukar
 11 linthyg

2 ringar
 2 handdukar
 10 kläder
 1 nersduk
 1 par vantar
 1 korg
 1 brist
 1 styck järn
 1 väv

Ett annat portkalk
 några år senare upp-
 tar 8 klämningar
 efter den andra tr-
 kan kusten.

M. 9360: 184.

När jagso endast en av-
 tigare så det förhållande
 skiffer utan man behöf
 där vad man vill ha
 bet. utan att vara in det
 i auktion, det var endast
 det man ensig sig kunnat
 arvara som såldes, dock
 så mycket att man kunde
 se att det var väl förstå
 of store förmögna ställen
 kunde försäljningen av
 klädesverreder o.d.
 sacker Från den flera
 dagar.

1 skäp	2 62	1 par skummen	56
1 bär	6	1 överliv	30
x1 stsk (lönstrel.)	2 34	1 sk	38
1 "	2	1 sk	14
2 "	1 44	4 / i skålen 6-80 are	2 10
2 yxor	44	4 linstyg (medelstora)	4 81
2 mavor	41	38-80 are	
x1 bon m.m.	8	4 uppstöt (= överdelar)	2 95
1 hammare / tang	16	10-63 are	
1 hyvel m.m.	16 x	1 par läckaren	55
1 bigge	38	1 par / i skålen	3 8-
1 ög	28	pruvst	
2 liar	16	skålen med skålen	
1 slipsten	2	låg i i skålen	
1 spader	50	Summa	148,14
1 tjinga	32	"48 14 are Ribosmynt"	
1 eldång	1 -	x 1 mörk skålen i skålen	
1 par m. järn	50	i skålen i skålen i skålen	
x1 gylta	1 50	u skålen 10, med skålen	
1 kippelbittel	2 -	öng - ö gong skålen i skålen	
1 vil	41		
1 bittel väg 16 i i Rd.	16 -		
x1 m. järn	9		
x1 skäp	1		
x1 bänk	4		
x1 skog bänk skålen (delar)	15 -		

M. 9360:185

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Ejide Ohlsson*
 Härad: *Hemmings* Adress: *Emmings-Örnsjö*
 Socken: *Gärdslöv* Berättat av: *Mr Persson m. fl.*
 Uppteckningsår: *1943* Född år *1855* i *Gärdslöv*

- 3 År 1855 förätkades byuppteckning efter Per Larsson
 Jäder dars Persson som var omkring 50 årig vid
 undantag. Men som denna byuppteckning visade
 kommunens ställningen var vid en annan undantag.
 man påfalle i denna plats i vid denna tid 1855
 som förhållandena var i stort sett lika för alla dess
 borgare med hvar och en af dem kan det nog synes
 gälla i allmänhet i var lika för t. ex. den förut nämnde
 Wils Persson m. fl.

Vänd!

gärn- och Fäddorser	Red B-ko	Red. B-co
1 eldång	12	6
1 lisa	2	10
1 epsta 1 senapslock	6	6
1 mppa	1	16
2 birster	36	4
1 sang	8	2
maga hjelar	6	8
Jiverse		4
2 säckar	8	12
1 del bröcker	32	4
1 hatt 1 mössa	20	2
1 moss	12	16
1 blå tröja	1	8
1 svart	16	6
2 gamla do	8	
2 birstycke	8	
2 par flå byxor	1	
2 par gamla	12	
2 par birste	6	
6 par strumpor	1	
	6	
	10	
		M. 9360 : 187.
		Transpant
		1 par panten
		1 par kängor
		2 frikläder
		1 träsöck
		12 st skjortor
		1 ring
		1 arandyna
		3 tunnandyna
		1 medandyna
		4 tröcker
		2 laban
		1 cluck
		1 par stöplar
		Summa till gongar i de.
		ventarica 1938
		Vet. ämne.
		Indringar
		omer Per. haaron 632
		Bocto skulder 4434
		Summa Red. B-co 81194

Gravitationer.

Lönen Per ~~hvar~~ person förklar i begagnings-
kostnader i ett / år all

29414

De iakttaga andel

8

Bouppteckningsavsk. och öreinsparningar 316

Summa Skulda 31144

Bestyrkande av iakttagelser

Tätlig parterus under kortfusen

M. 9360 : 188.